Diensttijdverkorting in West-Duitsland

om meer dienstplichtigen te kunnen laten dienen

* * * Het nog juist in 1971 verschenen *Weißbuch 1971/1972* [1] inzake de Westduitse defensie is een zeer compleet document en een logisch vervolg van het vorige witboek (1970). In het belangrijke hoofdstuk „Entwicklung" worden maatregelen aangekondigd die zullen worden genomen (en gedeeltelijk reeds zijn genomen) naar aanleiding van de aanbevelingen, vervat in een op 3 februari 1971 verschenen rapport van de Wehrstruktur-Kommission [2], met het doel te komen tot een rechtvaardiger verdeling van de lasten van de dienstplicht.

Het commissierapport signaleerde de bestaande „Wehrungerechtigkeit", inhoudende dat slechts 60% van het voor de dienstplicht in aanmerking komende potentieel daarvoor — of voor de zg. vervangende dienstplicht — wordt opgeroepen. Aanvaardend, dat het bereiken van absolute rechtvaardigheid in de praktijk een onhaalbare zaak zal blijken te zijn, was de commissie van mening dat een duidelijk onrechtvaardig dienstplichtsysteem de geloofwaardigheid van de democratie aantast.

Die mening leidde tot het advies: de dienstplicht — of een vergelijkbare plicht — behoort zoveel als mogelijk is door alle jonge burgers te worden verricht. Werkelijk dienstplichtig bij de Bundeswehr was zelfs geen 60%, doch slechts 50%. Van alle voor de dienstplicht gekeurden (100%) wordt 30% afgekeurd (definitief of tijdelijk ongeschikt of beperkt geschikt verklaard), 7% wordt onmiddellijk vrijgesteld en later nog eens 3% (die de Bundeswehr eenvoudig niet nodig heeft), 5% dient reeds als militair vrijwilliger, ruim 2,5% is bij de politie of bij de Bundesgrenzschutz, bij de BB of verricht ontwikkelingshulp, en iets meer dan 2% verricht als dienstweigeraar vervangende civiele dienst.

In de nabije toekomst zal 75% van de in aanmerking komenden voor militaire of vergelijkbare dienst worden benut. Reeds in 1970 en 1971 werd in deze richting gewerkt door de invoering van de bepaling dat de eerste oefening kan worden vervuld tot het 25e levensjaar; in de toekomst wordt de eerste oefening mogelijk tot het 28e levensjaar; voorheen kon het al niet meer na 23½ jaar. Beoefenaars van de topsport worden niet meer vrijgesteld, evenmin als gehuwden met kinderen, mijnwerkers of varend personeel van de binnenscheepvaart.

Bij een gelijk blijven van sterkte en samenstelling van de Bundeswehr, die met het huidige beperkte aantal dienstplichtigen kan worden gevuld, is aan een vergroot contingent geen behoefte. Men moest derhalve kiezen voor „korter dienen door meer dienstplichtigen", een keuze die een verkorting van de eerste oefentijd van 18 tot 15 maanden inhoudt. Na 15 maanden gaat de man met klein verlof, blijft gedurende 3 maanden in „Verfügungsbereitschaft", en wordt vervolgens groot-verlofganger; een en ander naar analogie van de gang van zaken bij onze Koninklijke Landmacht. Tot de begeleidende maatregelen om sterkte en kwaliteit van de eenheden op peil te houden behoort o.a. het creëren van gunstige voorwaarden voor het aantrekken van vrijwilligers en voor vrijwillig nadienende dienstplichtigen. Extra vrijwilligers zullen ook nodig zijn om het grotere en frequentere opleidingsaanbod te kunnen opvangen.

Het nieuwe systeem is rechtvaardiger, doch kostbaarder en afgewacht zal moeten worden of, en hoe, het de kwaliteit van de Bundeswehr zal beinvloeden.

Literatuur

1. Presse und Informationsamt der Bundesregierung — *Weißbuch 1971/1972, Zur Sicherheit der Bundesrepublik Deutschland und zur Entwicklung der Bundeswehr.* Bonn (1971).
2. Wehrstruktur-Kommission der Bundesregierung — *Wehrgerechtigkeit in der Bundesrepublik Deutschland, Bericht an die Bundesregierung.* Bonn (1971).